

ปรัชญาสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหานในช่วงปี ค.ศ. 1975-1990 Socialist Philosophy Of Kaysonphomviharn During The Period 1975-1990

พระวอนชัย จิตตวโร¹,

พระครูภavanaโพธิคุณ² และ สุวิน ทองปิ่น³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น

PhraVonexay Chittavaro¹,

PhrakhruPhawanaphothikhun² and Suwin Thongpan³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khonkaen Campus, Thailand

Corresponding Author; Email: Vonexay888@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาปรัชญาสังคมนิยม 2. เพื่อศึกษาปรัชญาของท่านไกสอน พมวิหาน 3. เพื่อวิเคราะห์ปรัชญาสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหานช่วงปี ค.ศ. 1975-1990 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสังเกต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ นักประวัติศาสตร์จำนวน 4 คน นักการเมืองจำนวน 4 คน และนักวิชาการจำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

ปรัชญาสังคมนิยมคือทฤษฎีการเมืองการปกครองระบบหนึ่ง โดยมีนโยบายให้รัฐมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และวางแผนควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐมีบทบาทสำคัญในการจัดสรรแบ่งปันผลการผลิตให้แก่สังคม พร้อมจัดทำบริการสวัสดิการที่จำเป็นแก่ประชาชนโดยตรงอย่างเป็นธรรม การกระทำทุกอย่างยึดเอาผลประโยชน์สังคมส่วนใหญ่ และเน้นเรื่องความสามัคคีปรองดองความผาสุกร่วมกันของหมู่คณะ

ปรัชญาชีวิตของท่านไกสอน พมวิหาน คือแนวคิด หลักการการดำเนินชีวิตของท่านไกสอน พมวิหานได้แก่ ผลงานด้านการเมือง ผลงานด้านการต่างประเทศ ผลงานด้านนามยศ

* ได้รับบทความ: 2 ธันวาคม 2562; แก้ไขบทความ: 25 ธันวาคม 2562; ตอปรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2562

Received: December 2, 2019; Revised: December 25, 2019; Accepted: December 26, 2019

และเหรียญชัย ผลงานด้านดาราศาสตร์ (นิพนธ์เลือกเฟ้น) ปรัชญาในการดำเนินชีวิต การสร้างพรรค และยุทธศาสตร์ต่อสู้กู้เอกราช

ปรัชญาสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหานช่วงปี ค.ศ. 1975-1990 เป็นการวิเคราะห์ปรัชญาของท่านไกสอน พมวิหาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเสมอภาค ด้านภราดรภาพ ด้านสิทธิเสรีภาพทางศาสนา ด้านการเปลี่ยนเศรษฐกิจจากรัฐสู่เศรษฐกิจสินค้าขั้นพื้นฐาน และด้านการศึกษา

คำสำคัญ: ปรัชญา; สังคมนิยม; ไกสอน พมวิหาน

Abstract

The aims of this research were: 1) to study the socialist philosophy; 2) to study the philosophy of Kayson Phomviharn; 3) to analyze the socialist philosophy of Kayson Phomviharn during the period 1975-1990. This study was the qualitative research and its tools including an in-depth interview form and an observation form. The key informants were 4 historians, 4 politicians and 5 academicians (total 13). The obtained data were presented by the descriptive analysis and the research results were as follows:

Socialist philosophy is a theory of politics and governance by having a policy for the state to participate in ownership of production factors and plan to control the economic mechanism which the government plays an important role in allocating and sharing production results with society and also providing fairly necessary welfare services to the public. Every action is based on the majority of social benefits and emphasize the unity, reconciliation and mutual welfare of the group.

Life philosophy of Kayson Phomviharn which is his concept, principles and ways of life includes political contributions, foreign works, the titles and medals, contributions to theoretical textbooks (selected thesis), philosophy of life, party building and independence fighting strategies.

Kayson Phomviharn's socialist philosophy during the period 1975-1990 includes equality, brotherhood, religious freedom, change of the natural economy to the basic product economy and education.

Keywords: Philosophy; Socialist; Kayson Phomviharn

บทนำ

มนุษย์ได้กำเนิดเกิดขึ้นมาในโลกใบนี้ มีวิวัฒนาการมานานนับกว่า 50,000 ปี ก่อน ค.ศ. จนมนุษย์มีความก้าวหน้าพัฒนามาจนทุกวันนี้ และมีวิธีการดำรงชีวิตแบบวิถีชีวิตปศุสัตว์ อันน่าทึ่งเลยทีเดียว มีกฎธรรมชาติอยู่อย่างหนึ่งว่า มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ร่วมกัน โดยอิงอาศัยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะน้อยใหญ่ต่างกันตาม สภาพการณ์ ยิ่งอยู่ร่วมกันนานๆ ภาวะรูปแบบการอยู่ร่วมกันก็จะซับซ้อนเรื่อยๆ เหตุที่มนุษย์ ต้องอยู่ร่วมกันเพราะว่ามนุษย์อยู่คนเดียวไม่ได้ มีความหวาดระแวงเฉพาะตัว (ยังต้องการตัว ช่วย หรือที่พึ่งเพื่อความเป็นอยู่ของชีวิตให้มีประสิทธิภาพ) อีกอย่างมนุษย์ต้องการมีชีวิตรอด ปลอดภัยไร้ศัตรู มีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ซึ่งมันต่างจากสัตว์ชนิดอื่นๆ ด้วยเหตุนี้อาริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีกโบราณ กล่าวว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคมชนิดหนึ่ง (Man is a social animal)” (Faculty of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2008 : 132) โดยมีรูปแบบมีกระบวนการกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีระบบ มี อาณาเขตชายแดนชัดเจนเป็นเรื่องธรรมดาเมื่ออยู่ร่วมกันนานๆย่อมมีการกระทบกระทั่งกัน และปัญหาความขัดแย้งก็ตามมาอย่างเช่น การทะเลาะวิวาท แย่งชิงดีชิงเด่นเอาไรต์เอาเปรียบกัน ความไม่เสมอภาค ความยุติธรรม ความเหลื่อมล้ำสูงต่ำในสังคมเกิดขึ้น ผู้มี อำนาจวาสนาก็ใช้อำนาจข่มขู่ฝ่ายตรงกันข้ามที่อ่อนแอกว่าเป็นต้น

ในที่สุดความไม่สงบ ความวุ่นวายก็เกิดขึ้นในท่ามกลางของสังคม และแน่นอนการ ต่อสู้ประหัตประหารฆ่าฟันกันก็จะตามมา กลายเป็นสังคมที่สกปรกไร้มนุษยธรรม ไม่มีความ เสมอภาค ไม่มีความยุติธรรม และไร้สันติสุข เพื่อหาทางออกจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ บรรดาผู้รู้ นักคิด นักปราชญ์ราชบัณฑิตพากันค้นคิดทฤษฎี กฎระเบียบ กฎหมาย รูปแบบ การปกครองที่ดีที่สุดเพื่อเอานำมาใช้ปกครองในการอยู่ร่วมกันของสังคม เพื่อความสงบ เรียบร้อย สันติสุข สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันให้นำมาซึ่งความสุขความเจริญก้าวหน้าของ สังคม แต่รูปแบบของการเมืองการปกครองที่กล่าวมานั้นจะต้องเหมาะสมกับบริบท ประเทศชาติของตนทฤษฎีปรัชญาสังคมนิยมก็เป็นหนึ่งรูปแบบของการปกครองมีการ วิวัฒนาการมาช้านานและทฤษฎีปรัชญาสังคมนิยมนี้ยังได้รับการพัฒนาจนสามารถนำมาใช้ ในรูปแบบการเมืองการปกครองที่เป็นรูปธรรมในนานาประเทศ ที่เรียกว่าประเทศที่ปกครอง แบบสังคมนิยม ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบการปกครองที่ดีที่สุด สามารถทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข มีความเจริญก้าวหน้า มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันและกัน

ในปี ค.ศ. 1779 ประเทศลาวหรืออาณาจักรล้านช้างได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของสยาม ต่อมาในปี ค.ศ. 1893 จักรวรรดิฝรั่งเศสซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจได้มีการเซ็นสัญญากับสยามแยกแผ่นดินลาว นับแต่เวลานั้นเป็นต้นมาประเทศลาวก็ตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1893-1945 ต่อจากนั้นญี่ปุ่นเข้าปกครองแทน หลังจากฝรั่งเศสและญี่ปุ่นถอนตัวออกแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกาก็เข้ามาแทรกแซงอย่างหนัก สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศลาวที่ตกเป็นหัวเมืองของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะการอยู่ภายใต้การปกครองของจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส และจักรวรรดินิยมอเมริกา ในช่วงระยะเวลาที่ประเทศมหาอำนาจเข้ามาปกครองและการเข้ามาแทรกแซงประเทศลาว นั้นทำให้ประเทศลาวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อม บวกกับความอ่อนแอของระบบศักดินา แผ่นดินลาววุ่นวายไร้ความสงบสุขมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย การเมืองการปกครองสูงสุดขึ้นกับชาวต่างชาติผู้มียอำนาจในการปกครองลาว ชาวลาวเองไม่มีสิทธิ์อำนาจในการบริหารประเทศของตน มีแต่ถูกบังคับให้ทำตามนโยบายของพวกเขา ไม่มีอิสระเสรีในการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจฝืดเคืองประชาชนอดอยาก ถูกกดขี่ขูดรีดบังคับใช้แรงงานในรูปแบบต่างนานา นอกจากนั้นยังใช้กลอุบายอันชั่วช้าให้คนลาวต้องชนฆ่าต่อสู้กันเอง บั่นทอนความรักความสามัคคีของชาวลาว่า ประหนึ่งว่าชาวลาว่าเป็นเหยื่อเพื่อผลประโยชน์ของพวกเขา พร้อมกันนั้นพวกเขายังนำวัฒนธรรมตะวันตกมาเผยแพร่ ผลกรรมที่คนลาวได้รับก็คือสูญเสียความเป็นเอกราช จำกัดสิทธิเสรีภาพ ไร้ความยุติธรรม ประชาชนอดอยาก การกดขี่บังคับใช้แรงงาน มีโรงการพนัน สถานที่บันเทิง สิ่งเสพติดชนิดต่างๆ แพร่ระบาดการค้าประเวณี บังคับใช้ภาษาต่างชาติไม่มีการศึกษา (ภาษาลาวหมายถึง กีกหนังสือ) สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ แยกแยกความสามัคคีหลงใหลวัตถุนิยมวัฒนธรรมตะวันตกสูญเสียความเป็นชาติลาว (Chao KhamLuang NuoKham, 2012 : 193)

สถานการณ์สร้างวีรบุรุษเมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองลาวเป็นอย่างนี้ ก็มีประชาชนลาวบรรดาเผ่าที่รักชาติต้องออกจากภูมิลำเนาไปชุมนุมกันประท้วงร่วมพลังกันต่อสู้กับชาติอย่างดุเดือดครั้งแล้วครั้งเล่าโดยเอาชีวิตเป็นเดิมพันใช้เวลาอยู่เกินครึ่งศตวรรษกว่าจะได้เป็นประเทศเอกราช และในยุคนี้เองมีบุคคลสำคัญของลาวมากมายที่อุทิศตนเสียสละกู้ชาติเพื่อได้มาซึ่งเอกราช เช่น นักคิด นักเขียน นักรบ นักการเมือง นักเคลื่อนไหวการปฏิวัติ รวมไปถึงผู้นำเผ่า นักเรียนนักศึกษา เกิดขึ้นในแผ่นดินลาวเพื่อทำทุกวิถีทางในการต่อสู้กู้เอกราชจากฝรั่งเศส และจักรวรรดินิยมอเมริกาคลับคืนมา เป้าหมายอุดมการณ์อันสูงสุดในการต่อสู้หรือ

ต่อต้านพวกจักรวรรดินิยมต่างชาติของประชาชนบรรดาเผ่าและเหล่าผู้รักชาติทั้งหลายนั้นก็คือ เพื่อให้ชาติลาวได้มาซึ่งเอกราช มีอำนาจเด็ดขาดในประเทศชาติของตน มีสิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิต ปราศจากสงคราม มีความรักความสามัคคีซึ่งกันและกัน ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวหน้า รักษาและพัฒนาประเทศบ้านเมืองให้ศิวิไล สืบสานศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม

หนึ่งบุคคลสำคัญที่สุดในยุคนี้ก็คือ ท่านไกสอน พมวิหาน เป็นผู้นำพรรคประชาชนปฏิวัติลาวในการต่อสู้เอกราชต่อต้านกับประเทศมหาอำนาจและคนขายชาติให้ออกจากแผ่นดินลาวอันได้แก่ฝรั่งเศส และจักรวรรดินิยมอเมริกา รวมพลังมวลชนทั้งแผ่นดินที่รักชาติต่อสู้อย่างดุเดือดแผ่นดินลุกเป็นไฟเป็นเวลายาวนานเกินกว่า 50 กว่าปี จนในที่สุดปี ค.ศ. 1975 ประเทศลาวก็ได้รับชัยชนะต่อประเทศจักรวรรดินิยม และประกาศตนเป็นประเทศเอกราชจากชาติทั้งปวงเปลี่ยนแปลงการปกครองแบบราชาธิปไตยมาเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นับตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1975 เป็นต้นมา โดยยึดมั่นแนวทางแบบสังคมนิยม กล่าวคือครอบครัวยุติธรรม สังคมร่มเย็นสามัคคีปรองดอง ประชาชนมีเสรีสุข ประชาธิปไตย ยุติธรรม และประเทศศิวิไล (Sunet Photisarn, 20000 : 265)

ท่านไกสอน พมวิหาน ได้รับการยกย่องว่าเป็นรัฐบุรุษแห่งชาติลาว เป็นนายกรัฐมนตรีแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวคนแรก เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นหัวหน้าพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลที่สุดและสำคัญอย่างยิ่งที่พัฒนาชาติลาวก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ หรือการสถาปนาประเทศยุคใหม่ของชาติลาว ชาวลาวส่วนมากจะรู้จักท่านไกสอน พมวิหานเพียงแค่นามหรือว่าท่านประมุขของประเทศเท่านั้น ส่วนในระดับประเทศและระดับโลกนั้นยังห่างไกล ซึ่งมีน้อยคนนักที่รู้จักปรัชญาชีวิตของท่านว่า เบื้องหลังวิถีคิดและการใช้กลยุทธ์ในการนำพาพรรคประชาชนปฏิวัติลาวต่อสู้กับประเทศฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกาว่าได้รับเอกราชอย่างไร และท่านวางรากฐานทฤษฎีการเมืองการปกครองประเทศใหม่ตามแนวทางสังคมนิยมอย่างไร จึงควรศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมนิยมของท่าน ที่มีส่วนผลักดันให้ท่านมีอุดมการณ์เพื่อชาติและปรัชญาในการครองชีวิตของท่านเพื่อเป็นแบบอย่าง เห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัยปรัชญาสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหาน เพื่อให้เข้าถึงหลักแนวคิด แบบแผนชีวิตภาวะความเป็นผู้นำกลยุทธ์ในการต่อสู้เอกราชและปรัชญาสังคมนิยม รวมทั้งแนวคิดทางปรัชญาด้านอื่นๆ ของท่านไกสอน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวนี้ จึงเป็นเหตุและแรงจูงใจทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวคิดทางปรัชญาสังคมนิยมของท่านโกสอน

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะต้องทำการวิจัยเกี่ยวกับปรัชญาท่านโกสอน พมวิหาน เพื่อเป็นประโยชน์ความรู้ด้านวิชาการ เพื่อเป็นการเชิดชูยกย่องเกียรติยศชื่อของท่านโกสอนให้ปรากฏต่อสาธารณชนและชาวโลก และเพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายของพรรค-รัฐบาลลาวที่มีแนวโน้มในการกระตุ้นให้ชาวลาว โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้เข้าใจและเข้าถึงปรัชญาชีวิตของท่านโกสอน ให้เป็นคนมีน้ำใจรักชาติ เสียสละเพื่อส่วนรวม มีแนวคิดอันยาวไกล เหมือนอย่างมหาบุรุษท่านโกสอน พมวิหาน เป็นแบบอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาชีวิต และแนวคิดทางปรัชญาของท่าน มาปรับใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างอุดมการณ์เพื่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปรัชญาสังคมนิยม
2. เพื่อศึกษาปรัชญาชีวิตของท่านโกสอน พมวิหาน
3. เพื่อวิเคราะห์ปรัชญาสังคมนิยมของท่านโกสอน พมวิหาน ช่วงปี ค.ศ. 1975-1990

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีการวิจัยรวบรวมข้อมูลเอกสารและศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field work study) จากกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่วิจัยโดยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร

หลังจากออกแบบการวิจัยแล้วจึงได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้องค์ความรู้มาสนับสนุนประเด็นในการวิจัย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เอกสารที่แสดงให้เห็นถึง ปรัชญาสังคมนิยมของท่านโกสอน พมวิหาน ในช่วงปี ค.ศ. 1975-1990 ดังนี้

1) เอกสารปฐมภูมิ ได้แก่ หนังสือนิพนธ์เลือกเฟ้น ตำรา บทความ คำแถลงการณ์ มติการประชุมพรรค ที่เขียนโดยท่านโกสอน

2) เอกสารทุติยภูมิ ประกอบมี นักปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อท่านโกสอน กลุ่มร่วมอุดมการณ์ เอกสารงานวิจัย บทความวิชาการ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ทั้งที่เป็นภาคภาษาลาว ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตลอดจนบทสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับท่านโกสอน พมวิหาน

โดยการอาศัยแหล่งข้อมูลจากหอสมุดกลางแห่งชาติลาว, หอสมุดมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, หอสมุดโรงเรียนการเมืองการปกครองนครหลวงเวียงจันทน์, โรงเรียนทฤษฎีการเมืองท่าอน, พิพิธภัณฑ์โกสอน พมวิหาน, หอสมุด มจร วิทยาเขตขอนแก่น, หอสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, หอสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น และแหล่งข้อมูลอื่นๆ เป็นต้น

2.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บข้อมูลภาคสนามแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1) การเก็บข้อมูลในพื้นที่นครหลวงเวียงจันทน์ โดยใช้วิธีการสำรวจ 2) การเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้ 2 วิธี คือ (1) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) โดยใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตามความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation observation) โดยที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามพูดคุยซักถามในประเด็นที่สงสัย และจดบันทึกข้อมูลในประเด็นที่สำคัญ โดยมีขั้นตอนการศึกษาข้อมูลภาคสนามดังต่อไปนี้

1) นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ถึงผู้ให้ข้อมูล

2) สร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการพบปะพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยและแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล

3) กำหนดนัดหมายวันเวลาที่จะดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกที่แน่นอน เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้เตรียมตัวและเตรียมเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4) การเตรียมความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

5) การลงมือเก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มเป้าหมายตามที่ได้นัดหมายเอาไว้

6) การรวบรวมข้อมูลภาคสนามทั้งหมด

7) การตรวจสอบข้อมูล หลังจากเก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว รวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบจำนวนว่าแบบสัมภาษณ์ได้ครบตามที่ระบุไว้ในขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย และตรวจสอบเนื้อหาให้ครบถ้วนตามประเด็นการวิจัย ถ้าหากไม่ครบก็กลับไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

8) จัดระเบียบข้อมูล หลังจากตรวจสอบข้อมูลแล้ว จัดระเบียบข้อมูลตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและจัดระเบียบข้อมูลเชิงเนื้อหาตามลำดับ ตามโครงสร้างเนื้อหาในสารบัญชที่3

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากขั้นตรวจสอบและจัดระเบียบข้อมูลเรียบเรียงและรวบรวมเรียบร้อยแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลเอกสารต่างๆมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจัดจำแนกประเภทข้อมูลเปรียบเทียบการตีความสังเคราะห์เนื้อหาการวิเคราะห์เนื้อหาและการหาข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) ซึ่งได้จากการสังเกตการสัมภาษณ์การจดบันทึกจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือเนื้อหาซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document) ในการวิเคราะห์เอกสารผู้วิจัยต้องคำนึงถึงบริบท (Context) การวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของข้อมูลภาคสนามเพื่อให้เห็นปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลงตัวแปรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพลวัตของปรัชญาสังคมนิยมของท่านโกสอนพมวิหานจากนั้นจึงอธิบายความให้เห็นข้อเท็จจริงเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปรัชญาสังคมนิยม

การชูตรีตเอารัตเอาเปรียบด้านแรงงานของคนส่วนใหญ่ ประชาชนคนงานอดอยาก การว่างงาน ความเหลื่อมล้ำในสังคม ไม่มีความยุติธรรม ความเสมอภาค อาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ความไม่มีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน ไร้มนุษยธรรม พัฒนาคุณค่าทางวัตถุมากกว่าคุณค่าของคน สาเหตุเกิดมาจาก 1) ความไม่เพียงพอในความต้องการความมั่งคั่งของกลุ่มส่วนน้อย หรือกลุ่มนายทุนนิยมที่ใช้แรงงานกรรมกรเป็นปัจจัยการผลิต โดยมีการแข่งขันอย่างขาดมนุษยธรรม แต่ค่าตอบแทนของผู้ใช้แรงงานต่ำ เมื่อได้ค่าตอบแทนต่ำจำเป็นต้องเพิ่มการทำงานให้หนักขึ้น กลุ่มทุนนิยมยังกินค่าส่วนเกินของผู้ใช้แรงงานอีกด้วย 2) ความขัดแย้งระหว่างศาสนาจักรกับอาณาจักรก็เป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในโลกตะวันตก ซึ่งมันมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเมือง

เศรษฐกิจ และสังคม ในความรุ่งเรืองของคริสตจักรโดยพระสันตะปาปาเป็นประมุข และพรรคพวกของท่าน อ้างความเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบบุญแจ้สวรรค์จากพระเยซูใช้อำนาจที่ตนมีไปก้าวล่วงวิธีชีวิตของคนอื่นได้โดยไม่ผิดกฎหมาย มีอำนาจเหนือฝ่ายอาณาจักรในทุกด้านจนมีอำนาจสวมมงกุฎให้กษัตริย์ และถอดออกได้ แม้กลุ่มนักบวชศาสนาคริสต์เองก็ไม่เห็นด้วยกับเหตุการณ์นี้อย่างเช่น มาร์ตินลูเธอร์ ก็ได้มีความขัดแย้งต่อต้านเรื่องของการขายตัวไถ่บาปของกลุ่มนักบวชศาสนาคริสต์โดยมติดของพระสันตะปาปา 3) การปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์โลก ซึ่งส่งผลกระทบในเกือบทุกแง่มุมของชีวิตประจำวันไม่ทางใดก็ทางหนึ่งการขยายตัวของประชากร ทำให้เกิดการไหลบ่าของประชากรจากชนบทเข้าสู่เมืองขนาดใหญ่ กระบวนการเปลี่ยนผ่านซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเปลี่ยนจาก เศรษฐกิจแบบพึ่งพาแรงงานคนและสัตว์เป็นหลัก ไปเป็นเศรษฐกิจแบบพึ่งพาเครื่องจักร จากเกษตรกรรมสู่เศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม โดยเริ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ การผลิตชิ้นส่วนซึ่งสามารถสับเปลี่ยนกันได้ เครื่องกลึง และเครื่องกลอื่นๆ และทำให้เกิดระบบทุนนิยมขึ้น

เมื่อสภาพปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในสังคม บรรดาผู้รู้ นักคิด นักปราชญ์ราชบัณฑิต นักปรัชญา พากันคิดค้นทฤษฎีวิธีการที่จะสร้างสังคมใหม่ที่ปราศจากความอยุติธรรม และความไม่เท่าเทียมกัน โดยเสนอแนะให้มนุษย์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยให้พิจารณาถึงผู้ที่ยากจนเป็นกรณีพิเศษ เป็นทางออกในการแก้ปัญหาสังคม เพื่อเอามานำใช้ปกครองในการอยู่ร่วมกันของสังคม เพื่อความสงบเรียบร้อย สันติสุข สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน นำมาซึ่งความสุขความเจริญก้าวหน้าของสังคม แนวคิดทฤษฎีในการแก้ปัญหาที่ว่านั้นก็เกิดขึ้นมากมายหนึ่งในทฤษฎีดังกล่าวก็คือทฤษฎีสังคมนิยม

ระบบสังคมนิยมเกิดขึ้นมาเพื่อต่อต้านระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เพราะถือว่าระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิมนั้น นายจ้างคือผู้มีปัจจัยการผลิตได้แก่ ที่ดิน ทุน และการประกอบการ ส่วนแรงงานมีฐานะเป็นเพียงปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง แรงงานจึงต้องพึ่งพานายจ้าง และด้วยจำนวนแรงงานที่มีอย่างมากมาย แต่ปรัชญาสังคมนิยมก็มีหลายรูปแบบคือ 1) สังคมนิยมแบบอุดมคติ ก็มีนักปรัชญาหลายท่านนับแต่ครั้งโบราณกาลเช่นเพลโต เสนอแนวคิดโลกแห่งแบบ (Form) หรือหนังสืออุดมรัฐ (The Republic) อีกคนหนึ่งก็คือ โทมัสมอร์ เสนอเรื่อง สังคมนิยมยูโทเปีย (Utopia) เป็นการอ้อนวอนผู้มีอำนาจ หรือผู้เป็นเจ้าปกครองหันสนใจเห็นอกเห็นใจกัน วิธีการเดียวที่จะสร้างความสุขสมบูรณ์ให้แก่สังคม คือ

ปฏิบัติตามหลักแห่งความเสมอภาค และเลิกรรณสิทธิทรัพย์สินเอกชน ต้องการให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียวกันในการดำเนินชีวิตภายในสังคม ชักชวนให้คนหันมานิยมสังคมนิยมด้วยวิธีการให้การศึกษาอย่างทั่วถึง เชื่อในวิศวกรรมทางสังคม คือมีการใช้ความรู้ ทางสังคมศาสตร์เพื่อจัดระบบทางสังคมให้เหมาะสม 2) สังคมนิยมวิทยาศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือจัดระเบียบทางสังคมบนพื้นฐานของความเป็นเจ้าของร่วมกัน ของปัจจัยการผลิต และปราศจากชนชั้นทางสังคม เงินตรา ทรัพย์สินทุกอย่างเป็นของรัฐ เป็นสังคมนิยมแบบคาร์ล มาร์กซ โดยพิจารณาขบวนการวิวัฒนาการของมนุษย์โดยการผ่านแต่ละยุคคือ ยุคคอมมิวนิสต์โบราณหรือยุคดึกดำบรรพ์ ยุคสังคมทาส ยุคศักดินา ยุคทุนนิยม ยุคคอมมิวนิสต์ ระบบสังคมมนุษย์จะต้องผ่าน 5 กฎแห่งธรรมชาตินี้ แต่คาร์ลสร้างทฤษฎีใหม่ขึ้นมาเพื่อทำลายระบบทุนนิยม (อันเนื่องความเลวร้ายและภัยของระบบทุนนิยม) คือ ยุคสังคมนิยมก่อนที่จะก้าวสู่ยุคคอมมิวนิสต์ โดยผ่านการใช้หลักการใช้ทฤษฎีวิภาษวิธี (Dialectic) ในการวิเคราะห์สังคมเป็นทางออก 3) สังคมนิยมประชาธิปไตย เป็นสังคมนิยมแบบการผสมผสานหลักการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยเข้ากับระบบเศรษฐกิจที่รัฐหรือรัฐบาลมีอำนาจจำกัดเสรีภาพทางเศรษฐกิจของเอกชนบางประการด้วยการเข้าดำเนินการเองบางส่วน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม รัฐสวัสดิการ ประชาชนทั่วไปไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใดในสังคม สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ โดยเท่าเทียมกัน คือมีความเสมอภาคทางการเมือง โดยการใช้ระบบสังคมนิยมทางการเมือง และระบบทุนนิยมในทางเศรษฐกิจ ใช้วิธีการร่วมมือกันระหว่างชนชั้น

เพราะฉะนั้นปรัชญาสังคมนิยมจึงเป็นทฤษฎีการเมืองการปกครองระบบหนึ่ง โดยมีนโยบายให้รัฐมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และวางแผนควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐมีบทบาทสำคัญในจัดสรรแบ่งปันผลปัจจัยการผลิตให้แก่สังคม พร้อมจัดทำบริการสวัสดิการที่จำเป็นแก่ประชาชนโดยตรงอย่างเป็นธรรม หรือเสมอภาค และมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน การกระทำทุกอย่างยึดเอาผลประโยชน์สังคมส่วนใหญ่ เน้นเรื่องความสามัคคีปรองดอง ความเป็นพี่น้องเป็นสหาย ความเท่าเทียมกันในสังคม ความจำเป็นในเรื่องปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต

2. ปรัชญาชีวิตของท่านไกสอน พมวิหาน

การหล่อหลอมทางความคิดและอุดมการณ์ของท่านไกสอน พมวิหานเกิดจากแรงบันดาลใจรักชาติต้องการให้ชาวลาวได้รับการปลดปล่อยจากอยู่ภายใต้การปกครองของ

ต่างชาติมาหลายร้อยปี ทำให้ท่านได้ศึกษาเรียนรู้ความรู้ทฤษฎีต่างๆ สัมผัสประสบการณ์บวกกับความจงรักภักดีต่อประเทศชาติของตนอันเป็นเหตุให้เกิดแนวคิดทฤษฎีอย่างอย่างดังนี้

1) การสร้างพรรค: ในต้นปี ค.ศ. 1955 ในช่วงระยะที่สถานการณ์สากล และภายในประเทศมีการแปรเปลี่ยนอย่างใหญ่หลวงนั้น ที่แขวงหัวพัน (ซาเหินอ) ท่านโกสอน พมวิหานพร้อมกับบรรดานักปฏิวัติดีเด่น 20 ท่าน เป็นตัวแทนให้กับสมาชิกพรรค 400 สหาย ได้เปิดกองประชุมใหญ่ของพรรคครั้งที่ 1 และในการประชุมใหญ่ครั้งนี้ได้ประชุมเป็นเอกฉันท์ กันใส่ชื่อพรรคว่า “พรรคประชาชนลาว” โดยเลือกให้ท่านโกสอน พมวิหานเลขาธิการใหญ่ คณะนำของพรรค เป็นเลขาธิการของคณะพรรคทหาร พร้อมทั้งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด การสร้างพรรคเป็นเครื่องหมายแห่งการขยายตัว อย่างก้าวกระโดด และเป็นจุดหักเหอันยิ่งใหญ่ ในประวัติศาสตร์ของการปฏิวัติลาว เป็นตัวแทนที่แท้จริงของชนชั้นกรรมกรและผู้ ออกแรงงาน ปกป้องผลประโยชน์อันชอบธรรมของทุกชนชั้น และประชาชนเผ่าต่างๆ ทั่วประเทศ พร้อมกับนโยบายโครงการทางการเมือง 12 ข้อ ต่อมาในช่วงต้นปี ค.ศ. 1972 เป็นการประชุมใหญ่ครั้งที่ 2 ณ เมืองเวียงไซ แขวงหัวพัน กองประชุมได้เปลี่ยนชื่อพรรค ประชาชนลาวเป็น “พรรคประชาชนปฏิวัติลาว” เพื่อปรับยุทธศาสตร์ของพรรค

2) ยุทธศาสตร์ในการเอาชนะศัตรูสู่เอกราช: ใช้ยุทธศาสตร์ 3 กระการคือ 1) ยุทธศาสตร์ลุกฮือขึ้นของมหาชน เป็นการปฏิบัติการใช้ความรุนแรงทางการเมือง (โค่นล้มระบอบการปกครองเก่า) ซึ่งมีทั้งการใช้อาวุธ 2) ยุทธศาสตร์การทหาร มีลักษณะเด็ดขาด เป็นยุทธศาสตร์บุกโจมตีเข้าไปบรรดาองค์การบังคับบัญชาที่เป็นมันสมองกองกำลังพวกขายชาติที่ชั่วร้าย ยึดเอาสถานที่สำคัญ และเครื่องมืออุปกรณ์เช่น กองวิทยากร เครื่องบิน ปืนใหญ่ รถถัง และคลังแสง 3) ยุทธศาสตร์ลุกขึ้นแยกตัวออกมาร่วมมือกับการปฏิวัติของกองทหาร และตำรวจหุ่น ซึ่งมีผลต่อฝ่ายยึดอำนาจทางการเมืองการทหาร ทางกระแสมวลชนอีกด้วย จนในที่สุดลาวล้านช้างได้รับเอกราช

3) นิพนธ์เลือกเฟ้น: ถือว่าเป็นคัมภีร์ที่ท่านโกสอนเขียนเอง เกี่ยวกับการรวบรวม ทักษะ ทฤษฎี และหลักการ และอุดมการณ์ในการสร้างประเทศเดินสู่สังคมนิยม นิพนธ์เลือกเฟ้นเหล่านี้ถือว่าเป็นคลังสมบัติทางปัญญาอันมหาศาลต่อประเทศชาติ นิพนธ์ทั้งหมดมี 4 เล่ม คือ 1) เล่มที่หนึ่งกล่าวถึง ปัญหา ทักษะต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิวัติประชาธิปไตย รวมๆ แล้วมี 9 ประเด็นใหญ่ 2) เล่มที่สอง ได้กล่าวถึงแผนการเกี่ยวกับสร้างเศรษฐกิจในสมัยข้ามผ่านก้าวขึ้นสังคมนิยม ปัญหาใหญ่ทางด้านเศรษฐกิจ 11 ข้อใหญ่ 3) เล่มที่สามกล่าวถึงการ

เปลี่ยนแปลงใหม่รอบด้าน โดยมีเรื่องประเด็นใหญ่ๆ 9 ด้านด้วยกัน และ 4) เล่มที่สี่ ได้กล่าวถึงหลักการการสร้างและขยายตัวระบอบประชาธิปไตยในลาว และปัญหาต่างๆ รวมมี 15 ประเด็นใหญ่ๆ

3. ปรัชญาสังคมนิยมไกสอน พมวิหาน ช่วงปี ค.ศ. 1975-1990

แนวคิดทฤษฎีปรัชญาของท่านไกสอน พมวิหาน เกิดขึ้นหลายช่วงระยะเวลา และเป็นไปตามสถานการณ์ เพื่อเป็นการสะดวกในการศึกษาได้กำหนดช่วงระยะใดระยะหนึ่งมาศึกษาเพื่อความชัดเจนของเนื้อหา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาเฉพาะปรัชญาสังคมนิยมของท่านหลังประกาศเอกราชกล่าวคือระหว่างปี ค.ศ. 1975-1990 ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วสามารถสรุปได้แต่ละด้านดังนี้

1. ด้านความเสมอภาค

ความเสมอภาคของท่านไกสอน พมวิหานมี 2 ด้าน ดังนี้

1) **ความเสมอภาคทางเพศ:** ท่านไกสอน พมวิหานเริ่มเห็นปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน ความเหลื่อมล้ำสูงต่ำในสังคมมาตั้งแต่ก่อนจะเข้ากระบวนการปฏิวัติ ยิ่งเมื่อท่านได้ก้าวสู่วงการการต่อสู้กู้เอกราชแล้วยิ่งทำให้ท่านตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวนี้เห็นได้ชัดจากนโยบายและอุดมการณ์ของท่าน โดยประกาศชัดเจนในมติของประชุมใหญ่ครั้งที่ 1 ว่าด้วยการปฏิบัติสิทธิเสมอภาคระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย ประกาศยกย่องความเท่าเทียมกันและในขณะเดียวกันก็ห้ามทำร้าย ดูถูกดูหมิ่นคนอื่น ท่านไกสอน พมวิหาน ยังได้กล่าวถึงบทบาทของผู้หญิงที่มีปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์ 4 ด้าน(ดังที่กล่าวมาในบทที่4), ปฏิบัติวิธีทุกอย่างเพื่อปลดปล่อยเพศหญิงอย่างแท้จริงโดยเฉพาะผู้หญิงที่ออกแรงงานในบรรดาเผ่า ทำให้ผู้หญิงมีฐานะบทบาทอันเหมาะสมของตนในสังคม เสริมขยายทุกความสามารถของเธอเพื่อประเทศชาติ มีความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในทุกด้านคือ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ผู้หญิงสามารถที่จะดำรงอยู่ในพื้นแผ่นดินนี้ได้อย่างสง่างามเผย มีสิทธิเสรีภาพเฉกเช่นดังผู้ชาย สามารถพัฒนาตนเองเต็มที่ และมีอาชีพการงานแทรกเข้าไปอยู่ในทุกองค์กรทุกหน่วยงาน โดยไม่มีการจำแนกเผ่าพันธุ์และเพศใดๆ

2) **ความเสมอภาคด้านชนเผ่า:** เรื่องชนเผ่าก็มีปัญหาในบริบทกลุ่มเดียวกันกับเรื่องเพศ แต่ปัญหาเรื่องเพศอาจจะละเอียดกว่าเนื่องจากปัญหาเรื่องเพศมันซ่อนอยู่ในกลุ่มชนเผ่าด้วยท่านไกสอน พมวิหานจึงได้มีนโยบายในขณะที่กำลังต่อสู้และหลังได้รับเอกราช ได้ประกาศนโยบายว่า “มหาสามัคคีทั่วปวงชน” หมายถึงว่าการยอมรับนับถือ และให้

ความสำคัญทุกชนเผ่าทุกเชื้อชาติในพื้นที่พื้นดินลาว คนลาวทุกมีความเสมอภาคในการดำเนินชีวิต มีแนวคิดปกป้องรักษา และสร้างสภาพพัฒนาประเทศชาติบ้านเมือง มีชีวิตชีวาในการดำรงอยู่ในแผ่นดินอย่างภาคภูมิ สร้างความปึกแผ่นแน่นหนา และเข้มแข็งของทุกชนเผ่า มีความรักต่อประเทศชาติของตน ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอาศัยซึ่งกันและกันมีความเมตตาอาทร เคารพสิทธิและให้เกียรติกัน รักษาประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามดั้งเดิมของชนเผ่า ยกย่องบาทของชนเผ่าน้อยใหญ่ต่างๆ ให้มีชีวิตชีวาอยู่เย็นเป็นสุขในสังคม พรรค-รัฐปกป้องคุ้มครองสิทธิ และผลประโยชน์ต่อทุกคนไม่ว่าใครๆ ก็แล้วแต่ที่เป็นพลเมืองลาว สามารถดำรงชีวิตประกอบอาชีพการงานเอกชนหรือรัฐได้ทั้งนั้นไม่แบ่งแยก พร้อมกับปกป้องรักษาพื้นแผ่นดินอันครบถ้วนไว้ และสร้างสภาพพัฒนาช่วยกันให้ก้าวไปสู่สังคมนิยมโดยไว

2. ด้านภราดรภาพ

ภราดรภาพในความหมายของท่านไกสอน มีลักษณะอยู่ 2 ลักษณะ คือ 1) ใช้ในความหมายรักญาติพี่น้องร่วมชาติเดียวกันเคารพและนับถือให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมชาติทุกคนขึ้น ประชาชนทุกหมู่เหล่าเยี่ยงเยียนถามข่าวพบปะหรือกับประชาชนบรรดาเผ่า ในท้องถิ่นต่างๆ ลงสู่รากฐานระดับหน่วยงานท้องถิ่น ตามอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านต่างๆ เพื่อใกล้ชิดกับชีวิตประชาชน เป็นบุคคลที่อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นคนมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ยิ้มแย้มแจ่มใส วาจาอ่อนหวานสุภาพ แต่ก็ไม่เคร่งครัดเด็ดขาด ยอมรับคำตำหนิติชมจากมหาชนโดยไม่มีอคติต่อผู้คน 2) ใช้ในความหมายกลุ่มสมาชิกพรรค บุคคลใดก็แล้วแต่หากได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคแล้ว อยู่ในกลุ่มอันเดียวกันที่เป็นกองนำหน้าของชนชั้นกรรมกรการเข้าร่วมอยู่ในขบวนการอันเดียวกัน ยึดถือแนวคิดอันเดียวกันมีอุดมการณ์เดียวกันคือสหาย

3. ด้านสิทธิเสรีภาพทางศาสนา

เส้นทางสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหาน ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักจินตนาการใหม่ บุรณาการระหว่างสังคมนิยมกับประเพณีวิถีชีวิตของคนลาวเข้าด้วยกันและก็สอดคล้องกัน อันใดที่เป็นความดีงามประจำอยู่จิตสถิตอยู่ในใจของชาวลาวแล้วก็รักษาเอาไว้ ท่านได้กล่าวในกองประชุมใหญ่ครั้งที่ 1 ข้อที่ 6-8 ว่าด้วยเรื่องเคารพสิทธิเสรีภาพในการเชื่อถือ-จารีตประเพณีของประชาชนเผ่าต่างๆ และท่านยังกล่าวว่า ประชาชนลาวมีสิทธิที่จะเลือกนับถือศาสนาที่ตนศรัทธา เข้าวัดฟังธรรม สร้างบุญกุศลได้ ตามจารีตประเพณีที่มีมาแต่ก่อน โดยเฉพาะพุทธศาสนา การศึกษาเล่าเรียนพระสูตรพระธรรม นำมาเทศนาของภิกษุสามเณร การปกป้องรักษาวัดวาอาราม วัตถุสถานที่มีความค่าทางด้านประวัติศาสตร์ ศาสนิกชน และ

นักบวชของบรรดาศาสนาทุกคนมีหน้าที่ประกอบส่วนในการปกป้องรักษา เอกราช อิสระภาพ
ของชาติ ก่อสร้างประเทศชาติ นับถือกฎหมายของอำนาจการปกครองประชาชน แต่สิ่งตน
นับถือนั้นจะไม่ก่อให้เกิดความรุนแรงทำลายคนอื่น ถึงแม้นโยบายเปิดกว้างในการเลือกนับถือ
ศาสนาก็ตาม แต่เท่าที่ปรากฏในสังคมลาวนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญ
ที่สุดต่อประเทศลาวนั้นก็คือ พุทธศาสนาที่ยังอยู่ยังคงคู่กับชาติลาวเรื่อยมาสามารถที่จะ
บูรณาการระหว่างลัทธิสังคมนิยมของท่านไกสอน พมวิหานเข้ากับพุทธศาสนาเข้ากันได้โดย
การอิงตามสภาพแวดล้อมประเพณีวัฒนธรรมของชาติลาวรักษาดีเดิมเพิ่มเติมดีใหม่

4. ด้านการเปลี่ยนเศรษฐกิจธรรมชาติสู่เศรษฐกิจสินค้าขั้นพื้นฐาน

เศรษฐกิจสินค้า เศรษฐกิจเศรษฐกิจสินค้าก็เป็นการปรับจากเศรษฐกิจธรรมชาติขึ้นสู่
การแลกเปลี่ยนซื้อขาย เพื่อเป็นการพัฒนาชีวิตการเป็นอยู่ของชาวลาวให้ดีขึ้น โดยมีนโยบาย
แสดงออกตามลักษณะดังนี้คือ 1) มีตลาดรองรับ ปลูกกระตมประชาชนมีการผลิต และจัดตั้ง
ตลาดชุมชนแต่ละเขต แต่ละท้องถิ่นขึ้น เอาผลิตภัณฑ์ที่ตนเองทำได้มาแลกเปลี่ยนกันมาขาย
ให้กันเป็นจุดเริ่มต้น ต่อมา มีการขยายกลุ่มการผลิตขึ้นและการซื้อขายเพิ่มขึ้น และจะต้องมี
รูปแบบวิธีการใหม่ในการผลิตไม่ได้ทำอย่างที่เรเคยทำที่ผ่านมา แต่เพิ่มทักษะในการผลิต
และแบ่งผลการผลิตว่าอันไหนเก็บไว้กินอันไหนนำไปขาย 2) มีวิธีการเป็นแบบแผน แบบ
แผนสอดคล้องกับลักษณะตามความเป็นจริงของสังคมลาว ระยะเวลาในการผลิตเช่น ผลการ
ผลิตที่ใช้เวลาสั้นเช่น การปลูกฝัง-เลี้ยงสัตว์ และผลผลิตที่ใช้เวลายาวเช่น การปลูกพืชที่เป็น
อุตสาหกรรมเป็นต้น และความเหมาะสมกับการผลิต เครื่องการผลิต มีเทคนิคเครื่องที่
ทันสมัย สร้างชลประทาน แนวพันธุ์มีการพัฒนาพันธุ์พืช และสัตว์ในการผลิตมีศูนย์แนวพันธุ์
สัตว์ และพืช มีแรงจูงใจ ในการผลิตผล 3) ลักษณะเงื่อนไข ได้แก่การแบ่งงานสังคม มีการ
เปลี่ยนการผลิตเป็นวิชาเฉพาะ หรือผลิตสินค้าตามวิชาชีพ ตามความชำนาญของตน จากนั้น
จึงมีการแลกเปลี่ยน และอยู่ในสังคมกำเนิดมีระบอบกรรมสิทธิ์ส่วนตัวเกี่ยวกับพาหนะการ
ผลิต ด้วยเหตุนี้จึงมีการผลิตเกิดขึ้นกับผู้เป็นเจ้าของพาหนะ เขามีสิทธิ์แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์
ด้วยกันได้

เป้าหมายในการผลิตสินค้าเป็นการเพิ่มด้านปริมาณ และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพิ่มผลผลิต
ให้มากแต่ใช้เวลา น้อยแต่มีคุณภาพสูง ถูกต้องตามมาตรฐานตามความต้องการ และมี
เป้าหมายเพื่อจำหน่ายในท้องตลาด การนำใช้เทคนิคที่ทันสมัย บวกกับทุนของ
ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรมนุษย์ด้วยสติปัญญา และที่สำคัญต้องรักษา

สภาพแวดล้อมได้ การผลิตกิจกรรมเป็นสินค้าขายตัวมากเท่าไรก็ยังทำให้สังคมมีเงื่อนไขหลายเพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจแห่งชาติ และการแก้ปัญหาชีวิตการเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

5. ด้านการศึกษา

สืบเนื่องมาจากประชาชนลาวด้อยการศึกษา และไม่รู้หนังสือมากกว่า 90% ของประชากรทั้งหมดของประเทศ เป็นเหตุให้ส่งผลกระทบต่อการยกระดับวิถีชีวิตให้มีความผาสุก คุณภาพชีวิตที่ดีงาม และตลอดถึงการพัฒนาประเทศชาติ เฉพาะนั้นนโยบายการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ท่านโกสอน พมิวนานกล่าวไว้ว่า หน้าทีของการศึกษา คือการยกระดับความรู้ของประชาชนในทุกด้านอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยเฉพาะประชาชนผู้ออกแรงงานบรรดาเผ่า ทำให้ประชาชนทั้งหมดพ้นจากความไม่รู้หนังสือ ให้ตื่นตัวด้านการเมือง มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ สร้างคนรุ่นใหม่ในด้านการศึกษา ปัญญาศึกษา โดยมีนโยบายรวมคือ 1) ต้องลบล้างความรู้หนังสือทั่วประเทศ คือทุกชั้นคนต้องได้รับการศึกษา 2) สร้างบุคลากรที่ดีไปทำหน้าที่เป็นครูสอนตามโรงเรียนต่างๆ 3) เปิดโอกาสให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มที่ นอกจากนี้ยังให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงการศึกษาและได้รับการศึกษา ยกยอบทบาทและคุณภาพของครู มีการลงทุนสนับสนุน สร้างเงื่อนไขความสะดวกให้การสอนของครู สร้างโรงเรียน โรงเรียนสร้างครู สร้างพนักงาน และกรรมกรเทคนิค และวิชาเฉพาะ การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ปรับปรุงโครงสร้างของการศึกษา หลักสูตร ตำราเรียนสาขาต่างๆ วางแผนยุทธศาสตร์การศึกษาระยะยาว ก้าวสู่กับการสร้างคนให้มีการพัฒนาอย่างรอบด้าน ผลของการขยายการศึกษาท่านโกสอน พมิวนานได้กล่าวว่า “พื้นฐานการศึกษาใหม่ในทั่วประเทศปลดปล่อยได้แบ่งบานเหมือนดังดอกไม้ยามฤดูใบไม้ผลิ”

นอกจากนี้ท่านโกสอน พมิวนาน ยังเน้นความสำคัญของระบบการศึกษาว่า ใครเป็นผู้เรียนใครสอน สอนอะไร และเรียนเพื่ออะไร? นี่ก็อาจเป็นคำท้าทายในระบบการศึกษา โดยเฉพาะสังคมลาวในการก้าวสู่สังคมนิยม การแสดงออกในลักษณะนี้ชี้ให้เห็นชัดว่าความเป็นห่วงเป็นใยต่อระบบการศึกษา ทุกอย่างจำต้องกลั่นกรองและดำเนินตามนโยบายของพรรค โดยการพัฒนาระบบการศึกษาแห่งชาติ ให้มีคุณภาพขยายสู่ความทันสมัย การก่อสร้างคนคือเน้นทางด้าน 5 หลักมูลของการศึกษาเป็นหลัก ได้แก่ คุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษา ศิลปศึกษา กายศึกษา และแรงงานศึกษา

References

- Faculty of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Humans and society, 2008.
- Sunet Photisarn, Laos history, 2000.
- Chao KhamLuang NuoKham. (2012). History of the Phuan Kingdom.